

PAMÁTKY PRAHY 8

*Kostel
svatého Václava*

Kostel svatého Václava

Kostel nacházející se v areálu Psychiatrické léčebny v Bohnicích byl postaven v letech první světové války stavební firmou V. Nekvasil. Významné dílo architekta a projektanta Václava Roštlapila, mj. autora Strakovy akademie, dnes sídla vlády České republiky, bylo zbudováno v secesním stylu a je zasvěceno svatému Václavovi.

Kostel byl předán do užívání věřícím nejen v léčebně, ale i v Bohnicích a širokém okolí po slavnostním vysvěcení v roce 1919. Na jeho výzdobě se podílela řada významných umělců – vstupní portál z pískovce a štukatury od profesora Celdy (Celestina) Kloučka, sochy patronů lékařského cechu sv. Kosmy a Damiána z dílny akademického sochaře Františka Hergesela mladšího, barevná figurální okna i obrazy zvenčí z barevných glazurovaných dlaždic vytvořil akademický malíř Jindřich Hlavín a křížová cesta pochází od malíře Rudla. Varhany kostela patřily údajně mezi tři nejlepší výrobky z Krnova.

Hlavnímu oltáři vévodily tři obrazy akademického malíře Jakuba Obrovského, svatý Václav na koni a po jeho bocích slovanští věrozvěstové Cyril a Metoděj. Vlevo od hlavního oltáře stála menší socha Panny Marie z bílého carrarského mramoru, z dílny akademického sochaře Franty Úprky, bratra slavného malíře moravského Slovácka Joži Úprky.

V průběhu druhé světové války sloužila kopule kostela svatého Václava jako orientační bod pro letecké útoky spojeneckých armád a německé velitelství proto uvažovalo o zbourání věže. Katastrofou pro kostel svatého Václava ale byla až léta 1951–1956, kdy se spolu s dalšími objekty areálu léčebny stal stanovištěm proti-

vzdušné obrany Prahy a přešel do správy ministerstva národní obrany. Kostel byl odsvěcen, interiér byl zcela zdevastován. Podle svědeckých výpovědí z tehdejší doby si vojáci například udělali ze svatých na kostelních oknech terče...

Vnitřní zařízení kostela bylo rozvezeno do tří kostelů. Hlavní oltář a socha Madony do kostela ve Velkém Oseku u Kolína. Protože je zasvěcen Božskému

Srdci Páně, ústřední obraz sv. Václav, navíc na koni, se tam nehodil a ztratil se neznámo kam. Obrazy slovanských věrozvěstů visí na postranních zdech kostela. Obrazy Křížové cesty, lavice, zpovědnice a kazatelna byly umístěny v dřevěném farním kostele sv. Vojtěcha v Praze–Libni. Varhany dostal kostel sv. Jana Nepomuckého v Praze–Košířích.

Po odchodu armády sloužila budova kostela jako skladiště, naposledy jako depozitář soch památkové péče. Svého znovuzrození se kostel dočkal až v roce 1990, kdy bylo vyhověno žádosti Psychiatrické léčebny v Bohnicích o vyklizení jeho prostor. Zároveň s tím byla zahájena i rekonstrukce, v letech 1991 a 1992 byl interiér kostela upraven, stylově zařízen a po dohodě s Pražským arcibiskupstvím byl kostel svatého Václava 11. února 1993 nově vysvěcen. Tento den byl určen záměrně, protože byl papežem vyhlášen Dnem nemocných.

V současnosti je kostel využíván nejen pro bohoslužby, v jeho prostorách jsou pořádány koncerty a další programy určené jak pacientům, tak návštěvníkům léčebny.

Church of St. Wenceslaus

The church is located on the grounds of the psychiatric center in Bohnice and was built during the First World War by the developer V. Nekvasil. A renowned work by the architect and designer Václav Roštápl, i.a. the author of the Straka Academy, the current seat of the Czech government, was built in a secession style and is consecrated in the name of St. Wenceslaus.

Following its consecration 1919 the Church was passed along to be used by worshippers not only from the centre, but also from Bohnice and the wider surroundings. Its decorations were created by several prominent artists – the sandstone entry portal and the stuccos are by professor Celda (Celestine) Klouček, the statues of the doctor guild patrons St. Cosmas and Damian are from the shop of the sculptor František Hergesel, jr., the colour figural windows and exterior images made of color glazed tiles were created by the

artist Jindřich Hlavín and the crusade is by the painter Rudla. The church organs were allegedly among the top three products from Krnov. The main altar is dominated by paintings from the artist Jakub Obrovský, St. Wenceslaus on horseback and along his sides were the Slavic apostles. On the left from the altar stood the statue of Virgin Mary from a white Carrara marble from the shop of the sculptor Franta Úprka, the brother of the famous artist Jožo Úprka from Moravian Slovakia.

During the Second World War the copula of the St. Wenceslaus Church served as an orientation point for air raids by the allied forces and the German command was considering tearing the tower down. A catastrophe for the St. Wenceslaus Church was the period from 1951–1956, when together with other buildings on the grounds of the psychiatric center became part of Prague's air defense and it was transferred under the administration of the Ministry of National Defence. The Church was deconsecrated, interior was completely devastated. According to witness accounts at the time the soldiers used the saints on the church windows for example for target practice...

The interior furnishing of the church were taken to three different churches. The main altar and the Madonna statue were taken to the church in Velký Osek by Kolín. Since it was consecrated in the name of the Divinely Heart of the Lord, the central painting with St. Wenceslaus, on horseback nonetheless, did not fit in and was lost to an unknown place. The paintings of the Slavic apostles hang on the church's side walls. The Crusade paintings, pews, confession booth and the pulpit were placed in a wooden rectory Church of St. Adalbert of Prague in Prague-Libeň. The organs were given to the St. John of Nepomuk in Prague-Košíře. Following the departure of the army the building was used as a warehouse, and last as a depository for monument preservation's statues.

The rebirth of the church took place in 1990 when the petition by the psychiatric center in Bohnice to vacate the premises was obliged to. Renovations were started at the same time and in 1991 and 1992 the church's interiors were renovated, stylishly furnished and following arrangements with the Prague archiepiscopate the St. Wenceslaus Church was newly consecrated on February 11th, 1993. This day was chosen intentionally, because it was the declared by the Pope as the Day of the Sick. Currently the Church is used not only for services, but its premises are also used for concerts and other events intended for patients and visitors of the psychiatric center.

VYDAL ÚŘAD MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 8
ODBOR KULTURY

www.praha8.cz

ROK 2010